

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Pedagogicko-psychologická poradna Bruntál, Krnovská 9

Krnovská 9, 792 01 Bruntál

Identifikátor pedagogicko-psychologické poradny: 600 034 739

Zřizovatel: Okresní úřad, Květná 64, Bruntál

Okresní úřad, Květná 64, 792 01 Bruntál

Termín konání komplexní inspekce: 8., 9., 10. a 11. ledna 2001

Čj.	132 51/01-10125
Signatura	kn1su218

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Pedagogicko-psychologická poradna Bruntál vznikla z původního elokovaného pracoviště Okresní pedagogicko-psychologické poradny Krnov v roce 1995. Postupně došlo k rozdělení okresu Bruntál na spádové oblasti krnovské a bruntálské poradny. Okres Bruntál je poměrně rozlehlý, mnohé obce jsou nedostatečně propojeny hromadnými dopravními prostředky s okresním městem. Okres má vysokou míru nezaměstnanosti. Tato situace vede PPP k častým návštěvám všech škol v obvodu působnosti.

Poradna poskytuje služby pedagogicko-psychologického poradenství dětem a mladistvým od tří let věku do ukončení středoškolského vzdělání. Velkou pozornost věnuje primární prevenci sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých a co nejužšímu kontaktu se školami.

HODNOCENÍ ČINNOSTI PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY

Podmínky činnosti

Prostorové podmínky PPP Bruntál jsou velmi dobré. Každý pracovník má k dispozici esteticky zařízenou a dostatečně velkou pracovnu, která umožňuje pracovat s klienty v důstojném prostředí. K dispozici je i sociální zařízení odpovídající potřebám poradny a kuchyňka.

Poněkud horší je materiální vybavení poradny potřebné k diagnostické a administrativní činnosti. K dispozici je pět počítačů. Jde o nesourodou sbírku přístrojů, které nejsou propojeny v síti. Zde se projevuje nedostatek financí, jehož důsledkem jsou zhoršené podmínky pro diagnostickou činnost.

Knihovna je poměrně dobře vybavena odbornou literaturou potřebnou pro práci poradny. Vybavení diagnostickými testy a pomůckami je relativně dobré.

Všichni pracovníci mají plnou odbornou způsobilost. Dlouhodobé omezení rozpočtu se odráží i v nemožnosti zabezpečit výcvik pracovníků v užívání jednotlivých diagnostických metod a terapeutických postupů, který je podmínkou jejich užívání. Pracovníci absolvovali převážně jen krátkodobé kurzy.

Vedení pedagogicko-psychologické poradny vytváří podmínky pro optimální dodržování psychohygienických zásad směrem ke klientům i zaměstnancům poradny.

Personální, materiální i psychohygienické podmínky činnosti jsou dobré.

Diagnostická činnost

Odborní pracovníci PPP jsou v úzkém kontaktu s mateřskými školami, kde se souhlasem rodičů provádějí vyšetření školní připravenosti dětí a až do nedávné doby rovněž základní logopedickou diagnostiku. Pro zjištění školní zralosti slouží vlastní testová baterie zahrnující orientační zkoušku znalostí a zkoušky dalších schopností a dovedností potřebných pro úspěšné zaškolení.

U žáků prvních tříd základních škol jsou nejčastějším důvodem návštěvy poradny výukové potíže. Zde odborní pracovníci poradny zjišťují mentální úroveň dítěte a nejedná-li se o opožděný psychický vývoj či mentální retardaci, administrují zkoušky zjišťující specifické vývojové poruchy učení. Obdobnými metodami jsou diagnostikovány vývojové poruchy učení i u starších žáků.

Především u dětí, které jsou v evidenci PPP, je na žádost rodičů zjišťována individuálním vyšetřením profesní orientace.

Všechna vyšetření jsou prováděna na základě prokazatelného souhlasu rodičů. K jednotlivým problémům jsou v poradně vžity opakující se řady používaných diagnostických metod.

V některých případech nejsou všechny administrované diagnostické metody vyhodnoceny a interpretovány. Většinou jsou používány standardizované testové metody. Zkouška WISC je nejčastěji administrována ve zkrácené formě (4+4 subtesty). Z projektivních metod je velmi často pracuje s počítačovou verzí Lüscherova testu, kresebnými technikami a nedokončenými větami.

Zpráva z vyšetření v úvodu stručně formuluje problém, s nímž dítě poradnu vyhledalo, konec je tvořen stanovením diagnózy a podrobným, velmi instruktivním výčtem výchovných a vzdělávacích přístupů vhodných pro konkrétní dítě.

Diagnostická činnost je prováděna odborně způsobilými pracovníky, zprávy z vyšetření obsahují vždy jasně formulovaný závěr a zcela konkrétní metodické rady pro učitele a vychovatele dítěte. Úroveň diagnostické činnosti je dobrá.

Intervenční činnost

Po provedeném vyšetření je s rodiči ústně konzultován jeho výsledek i nejvhodnější výchovné přístupy, které by efektivně vedly k zmírnění problémů dítěte. Při konzultaci se rodiče dovědí také stručný obsah zprávy z vyšetření. Mají možnost se vyjádřit k postoupení zprávy z vyšetření dalším subjektům (škole, pediatrovi) a případně na svou žádost obdrží jedno vyhotovení této zprávy. Souhlas zákonných zástupců s poskytnutím zprávy dalším subjektům je pouze ústní.

Velmi široké jsou intervence ve prospěch klientů směrem ke školám a učitelům. Pracovníci poradny často navštěvují školy v obvodu působnosti školského zařízení. Zde konzultují jednotlivé případy, metodicky vedou učitelky při práci s dětmi a provádějí pravidelné metodické dohlídky ve specializovaných třídách.

Ředitel poradny, který je profesí psycholog, v rámci konzultačních setkání dlouhodobě vede skupinu adolescentů. Rodičům žáků první vyrovnávací třídy ZŠ byla určena metodická přednáška připravená a přednesená ředitelem PPP.

Speciální pedagogové reedukují složitější případy vývojových poruch učení. Všichni pracovníci realizují psychokorektivní konzultace s klienty i jejich rodiči.

Intervenční činnost pedagogicko-psychologické poradny je umožněna především díky úzké spolupráci školského zařízení se školami a velmi dobré znalosti možností jednotlivých škol. Je na velmi dobré úrovni.

Spolupráce se školami

Velký podíl činnosti PPP tvoří návštěvy odborných pracovníků ve školách. Základem spolupráce se školami jsou konzultace, které provádí pedagogicko-psychologická poradna dvakrát ročně. Po dohodě se školou ji pracovníci poradny navštíví a s výchovným poradcem a vyučujícími konzultují přístupy k žákům, metody práce s nimi a další otázky.

Učitelům, výchovným poradcům, ale i rodičům jsou určeny pravidelné individuální konzultace, které probíhají po dohodě se zájemci každé pondělí odpoledne. Zájem však není příliš velký.

Ve spolupráci se Střediskem služeb škole Krnov zabezpečuje pedagogicko-psychologická poradna realizaci vzdělávacích seminářů pro výchovné poradce, učitele, pro dyslektické asistenty i preventisty sociálně-patologických jevů.

V květnu a červnu 2000 proběhly podle předem připraveného harmonogramu depistáže v mateřských školách, kterými prošlo 130 dětí.

Své služby představuje PPP na každoročně pořádané akci „Vstupte prosím“, na internetových stránkách, dále pak prostřednictvím Informátoru Školského úřadu Bruntál a také

prostřednictvím spolupráce se Střediskem služeb školám.

Spolupráce pedagogicko-psychologické poradny se školami je velmi dobrá.

Primární prevence sociálně-patologických jevů

PPP Bruntál se zapojila do realizace preventivních programů již v roce 1997. Společně s občanským sdružením Citadela realizuje projekt „Dlouhodobá primární prevence sociálně-patologických jevů v okrese Bruntál“. Podstatou projektu je příprava lektorů z řad starších středoškolských studentů a jejich zapojení do preventivních aktivit v základních školách. Týdenní kurz je organizován pracovníky PPP Bruntál. Jednotlivé lekce vedou odborníci z vysokých škol, zdravotníci, psychologové, psychiatři, sociální kurátor apod. Následuje víkendový seminář a celá příprava je ukončena víkendovým workshopem.

Absolventi kurzu zahajují svou činnost v sedmých třídách, které v průběhu školního roku navštíví třikrát až čtyřikrát. Ve své činnosti pokračují v následujících letech a se třídou pracují tři i více let (v případě víceletých gymnázií). Základem jejich působení je nenásilné předávání informací o zdravém životním stylu, o škodlivosti drog, o některých problémech sociálně-patologických jevů. Poradna připravila metodiku činnosti pro jednotlivé ročníky ZŠ, (pro sedmý až devátý ročník). Připravena je i metodika pro jednotlivé akce ve víceletých gymnáziích.

Práce studentů - preventistů je poradnou sledována a kontrolována. Pokud preventisté zjistí závažnější problém, předávají jej k řešení poradně. Ta pak zabezpečí potřebnou pomoc nebo řešení problému.

Ředitel poradny je členem okresní komise pro alkoholové, drogové a jiné závislosti a komise péče o dítě při OkÚ.

PPP spolupracuje při řešení problémů klientů s oddělením prevence a právní ochrany dětí a mládeže OkÚ Bruntál. Dobrá je také spolupráce s pediatry, psychiatry, neurology, SPC a okresním protidrogovým koordinátorem. Začíná se rozvíjet i spolupráce s MěÚ Bruntál.

Velmi dobrá je spolupráce s občanským sdružením Citadela, které se zaměřilo na prevenci sociálně-patologických jevů.

Ve spolupráci se střediskem služeb školám připravuje PPP přednášky pro učitele.

Poradna bezplatně provozuje linku pomoci. Za uplynulý rok zde přijali 123 hovorů. Více než polovinu z nich představovaly žádosti o informace. PPP zřídila také webovou stránku, v níž je internetová schránka důvěry, kam přichází asi jedenáct dotazů měsíčně. Nejčastěji se jedná o dotazy dětí a mládeže ve věku 10 – 17 let. Součástí webové stránky jsou i informace o službách poskytovaných poradnou.

Práce pedagogicko psychologické poradny Bruntál v oblasti primární prevence sociálně-patologických jevů je příkladná.

Hodnocení činnosti pedagogicko-psychologické poradny

Pedagogicko-psychologická poradna zaměřila svou činnost především na co nejužší spolupráci se školami, a to jak v oblasti výukových problémů žáků a jejich školské úspěšnosti, tak na oblast primární prevence sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých. Své služby se snaží co nejvíce přiblížit školám a jednotlivým klientům. Úroveň činnosti školského zařízení je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel pedagogicko-psychologické poradny vypracoval písemně koncepci PPP do roku 2000. Dokument byl zpracován dne 5. června 1999. Neuvádí přesnější časové horizonty, jichž se naplnění koncepčních záměrů v jednotlivých oblastech týká. Základním dokumentem, z něž se při plánování činnosti PPP vychází, je roční tematický plán zpracovaný na období kalendářního roku. Tematický plán pro rok 2000 v úvodu charakterizuje školské zařízení, poté stanoví základní úkoly PPP v péči o děti a mládež, vyjmenovává klientelu a stanoví základní záměry v hlavní činnosti, metodické a prezentační činnosti, terapii, reedukaci, krizové intervenci a logopedické péči. Zabývá se dále aktivitami nad rámec hlavní činnosti, konkrétně primární prevencí sociálně-patologických jevů, prevencí šikany na školách, publikační činností a prací telefonické „Linky pomoci“. Přílohou plánu je stručný časový harmonogram plnění jednotlivých úkolů. Plán na rok 2001 nebyl v době konání inspekce zpracován.

Plány činnosti korespondují s požadavky škol a klientů i dlouhodobou koncepcí činnosti PPP. Ta vychází ze znalosti terénu a jeho potřeb. Při stanovení jednotlivých úkolů spolupracují všichni pracovníci PPP.

Měsíční plány nejsou vypracovávány. Na pravidelných týdenních poradách jsou sestavovány plány práce pro jednotlivé odborné pracovníky na následující týden. Plány obsahují jednak jména klientů objednaných na konkrétní dny k vyšetření, jednak místa, kam pracovníci vyjedou na konzultace, metodické dohlídky a podobně. V průběhu týdne jsou pak do plánu zaznamenávány případné změny.

Plánování PPP vychází ze znalosti terénu a jeho potřeb. Plán není vypracováván na školní, ale kalendářní roky, na rok 2001 zatím není v písemné podobě zpracován. Tato oblast řízení poradny je dobrá.

Organizování

Velikost pracoviště a malý počet zaměstnanců nevyžaduje složitou strukturu a delegování kompetencí. Organizační struktura splňuje podmínky zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních i vyhlášky č. 130/1980 Sb., o výchovném poradenství. Pracovníci byli seznámeni s „Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení“ vydaným MŠMT ČR pod č.j. 16 959/96-42.

Kompetence pracovníků jsou určeny dokumentem „Pracovní náplň a pracovní řád“, který zaměstnanci stvrzují svým podpisem. Součástí tohoto dokumentu je i poučení o zásadách práce s důvěrnými informacemi a osobními daty. Kompetence administrativní pracovnice a účetní jsou vymezeny Souborem vnitřních směrnic.

Informace právního, odborného nebo obecného charakteru mohou zaměstnanci získat prostřednictvím internetu, k němuž jim ve zdůvodněných případech ředitel umožní přístup. Dále mohou využívat knihovnu, která obsahuje soubor právních předpisů v tištěné podobě, dostatek odborné literatury a časopisů. Informace provozního a metodického charakteru jsou obsahem jednání pravidelných měsíčních porad. Týdenní porady slouží k operativnímu a pružnému přenosu informací, týkajících se vlastního provozu poradny.

Na veřejnosti se poradna prezentuje prostřednictvím internetové stránky, akcí „Vstupte prosím“, informacemi pro pedagogickou veřejnost v Informátoru ŠÚ Bruntál a nyní ve Zpravodaji OkÚ. Občas se podaří zveřejnit informace o práci poradny i v regionálním vysílání televize, časopise Region a zpravodaji MěÚ Bruntál „Náš domov“.

Oblast organizování je v poradně hodnocena jako dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení je funkční a pružné. Vedení PPP pružně reaguje na změny v právní, odborné i metodické oblasti. Svědčí o tom i zapojení pracovníků poradny do činnosti v oblasti prevence sociálně-patologických jevů. Projevuje se zde i skutečnost, že ředitel vytváří podmínky pro rozvoj tvořivosti, která se odráží ve tvorbě úspěšných grantových projektů, přípravě metodiky práce s integrovanými žáky s vývojovými poruchami učení nebo slovníku pedagogických a psychologických pojmů pro učitele.

Zadané úkoly jsou pravidelně kontrolovány. Součástí motivace je i práce s fondem FKSP, z něhož jsou financovány vstupenky na divadelní představení, sauna a příspěvek na stravování.

Ředitel poradny se snaží vytvářet podmínky pro odborný i kariérní růst pracovníků. Důležitou roli zde sehrávají finanční prostředky. Odborný výcvik v použití diagnostických metod nebo terapeutických postupů je dosti nákladný. Pokud není dostatek finančních prostředků, může nastat situace, kdy poradna nebude mít právo provádět terapii a její možnosti v diagnostice budou omezeny jen na použití nejprimitivnějších testů.

System a efektivnost řízení má průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti v písemné podobě není v poradně zpracován. Ředitel průběžně kontroluje čerpání rozpočtu školského zařízení a využívání finančních prostředků z mimorozpočtových zdrojů. Pravidelně je kontrolováno vedení dokumentace poradny, docházka pracovníků a evidence pracovních cest. Výsledky kontrol jsou evidovány na volných číslovaných listech v knize kontrol. Za rok 2000 je zde 40 zápisů, které svědčí o tom, že jsou rovnoměrně kontrolovány všechny oblasti činnosti poradny a jejích pracovníků.

Před odesláním čte a parafrázuje ředitel veškeré zprávy z vyšetření. Kontrola činnosti jednotlivých pracovníků je co do kvantity práce prováděna při hodnocení uplynulého týdne na pravidelných poradách. Zjištění z kontrolní činnosti jsou pak jedním z podkladů pro hodnocení pracovníků a stanovení výše nenárokových složek mzdy. Z analýzy výsledků kontrolní činnosti vychází vedení PPP při tvorbě plánů na další období.

Kontrolní činnost pedagogicko-psychologické poradny je velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Vzhledem k velikosti poradny nejsou pravomoci ředitele trvale přeneseny na další pracovníky, v případě jeho nepřítomnosti je pověřen vedením jiný pracovník. Celkově je řízení PPP na dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina čj. 472/94-Ř ze dne 5. prosince 1994
- Dodatek č. 1 k zřizovací listině čj. 771/10/99-Ř ze dne 16. srpna 1999
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení MŠMT ČR čj. 12 435/99-21 ze dne 27. ledna 1999
- Statut
- Výroční zpráva 1999/2000

- Tematický plán práce na rok 2000
- Vnitřní organizační předpis ze dne 1. ledna 1995
- Vnitřní organizační řád
- Komplexní soubor vnitřních směrnic platných od 1. ledna 2001
- Zápisy z porad
- Týdenní plány
- Pracovní náplň a pracovní řád
- Jednací protokol
- Evidence klientů
- Personální dokumentace pracovníků PPP
- Poradenské záznamy klientů PPP
- Inventární seznamy
- Kniha kontrol
- Projekt „Dlouhodobá prevence sociálně-patologických jevů v okrese Bruntál“

ZÁVĚR

Pedagogicko-psychologická poradna má pro svou činnost velmi dobré prostorové podmínky, zhoršující se finanční situace v posledních letech má za následek ne zcela dobrou úroveň vybavení výpočetní technikou a diagnostickými testy. Diagnostická činnost je prováděna odborně způsobilými pracovníky. Intervenční činnost je založena na velmi dobré znalosti terénu a dobré spolupráci se školami. V posledním období soustředí poradna svoji pozornost především na oblast primární prevence sociálně-patologických jevů.

Poradna má jasnou koncepci své činnosti, operativní plánování tvoří především sestavování týdenních plánů práce pro jednotlivé pracovníky na poradách. Ředitel řídí a kontroluje všechny pracovníky osobně, což při velikosti a stylu práce školského zařízení umožňuje pružně reagovat na potřeby terénu i další změny ovlivňující práci poradny. Nebylo shledáno neefektivní vynakládání prostředků přidělovaných školskému zařízení ze státního rozpočtu.

Celkově je PPP hodnocena jako dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Wiesnerová	Wiesnerová, v.r.
Členové týmu	PhDr. Vladimír Vocelka	Vocelka, v.r.

V Olomouci dne 25. ledna 2001

Datum a podpis ředitele stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. ledna 2001

Razítko

Ředitel pedagogicko-psychologické poradny

Podpis

Mgr. Miroslav Piňos

Piňos, v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti a kvality řízení pedagogicko-psychologické poradny dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel pedagogicko-psychologické poradny podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují činnost pedagogicko-psychologické poradny

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Bruntál	2000-03-01	132 114/01

Připomínky ředitele pedagogicko-psychologické poradny

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	nebyly doručeny